

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2012. február 22.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

A szíveteket szaggassátok meg, ne a ruhátokat!

XXII. évfolyam 1. szám

Beszélgetések kapcsán a hitüket nem élők vagy éppen közömbösek mondták már sokaknak: „jó neked, te tudsz hinni.” Sokszor e mögött nehéz és megoldatlan problémák is vannak. Tudjuk, a hit Isten ajándéka a reá hagyatkozás, a rászorultság elismerése. Ezért kell gondolkodnunk és nem botránkozunk a Biblia ezen ígéről is „*a hit nem mindenkié*” (2 Tessz. 3, 2) Látjuk azt is, ha együtt és egyformán nevelik a szülők a gyermekeiket, kikerülve a családból, bizony nem garancia, hogy megmaradnak mindnyájan a hit útján.

Az Úr mindenkit szeret, keres és üdvözíteni akar. Árasztja éltető világosságát mint a nap melegét a szabad akaratu emberre, akaratát azonban nem kényszeríti senkire. Sem a jó megtételére, sem a rossztól való távoltartásra. A hívő és hitét gyakorló is csodálkozik másokon: miért nem tudsz hinni, miért nem a Jó Istenbe kapaszkodsz? Ha nézzük a folyamatot egy átfogó élepszakaszon, azt kell mondanunk, sokan előítélettel vannak és ezért nem akarják befogadni a hit kegyelmét. Nemritkán az egyházban előforduló botrányokra hivatkozva utasítják el mindazt, amit felkínálunk. Az is lehet, nem eléggé hitelesen mutatjuk az utat.

Azután sokan nem indulnak az Úr felé, nincs erő és nincs jó társ, aki önzetlenül segítené. Ha az embernek nincs edzettsége, akkor visszariasztja a küzdelem, nincs élmény és öröm. Ezekben a holtponatokon

valakinek át kellene segítenie, de nem szabad hitünket földi személyekhez kötni, mert nagyokat csalódhatunk. A kegyelem elutasítása, az érzéketlenség, és világi hatások nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy hátat fordít valaki a világosságnak. Egy bölcs ember írta azt, hogy a fény felé fordulj és akkor az árnyék mögéd esik. Az örök életben azért szűnik meg a hit, mert ott nincs árnyék.

Szükségben és bajban sokan kérik az Urat és ígérik a hűséget csak segítsen, azonban a jó sorsokban elfeledkeznek erről az ígéről. Nagyon sok embernél a kevelység és a góg, önzés miatt kerül visszautasításra a hit ajándéka. Úgy vélik, boldogulnak maguk, megoldják maguk. Tekintélyes és nagy emberek nem hívó mivolta is befolyásol sokakat, mint ha a hit ellentétes volna a világi tudományokkal. Látnunk kell azt, hogy alázat szükséges a hit ajándékának kéréséhez és elfogadásához, valamint meg kell élni azt, hogy Isten nélkül nem mennek a dolgok. Tapasztalat azonban az, hogy a jó Istennel ketten megyünk valamire. Ne szégyelljük kimondani: „hiszek Uram, segíts hitetlenségemen”! Az Úr Jézus prófétai szavai legyenek minden nap előttünk is, hogy el ne veszítsük hitünket: „*Ha az Emberfia eljön, talál-e hitet a földön?*”

Ez is azt jelzi, van helyünk a világban. Mécsesnek lenni és az is maradni, magunk és mások számára is.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

A hit nem mindenkié!

Ökumenizmus a családban... »

Beszélgetés Mile Jánossal és felségével, Katalinnal...

folytatás a 2. oldalon →

Emlékezés Mindszentyre... »

Az utolsó magyar bíboros, aki a hercegprímási címet viselhette...

folytatás a 6. oldalon →

A rózsafüzér 'titkai'... »

Rózsafüzér, szentolvasó. Milyen találó, szép mindkét kifejezés!...

folytatás a 8. oldalon →

Szeretet és ökumenizmus a családban

BESZÉLGETÉS MILE JÁNOSSAL ÉS FELESÉGÉVEL, KATALINNAL

A reformátusok köszönésével (áldás, békesség) fogad csendes, kertszegi házuk kapujában Mile János. Barátságos kutya kíséri végig a ház bejáratához, ahol Katalin vár kedves mosollyal. Békés, egyszerű, melegséggel teli lakás, a cserépkályha előtt János édesanyja ücsörög. Míg Katalin egy finom teát készít számomra, addig János elmondja, hogy a nagy asztalnál olykor tizenketten, tizennégyen is összegyűlnek. Szeretetről, egyházzal beszélgetünk.

■ *Negyvenöt éve házasság. János református, a kedves felesége, Katalin római katolikus. Ötven évvel ezelőtt az ilyen vegyes házasságok nem voltak túl gyakoriak, akadnak olyan családok, ahol a szülők nem nézték jó szemmel. Hogyan kerültek össze, hol ismerték meg egymást?*

Katalin: – A megismerkedés nem volt nagy probléma, egy faluból, egy településről származunk, Balkányból. Kis település volt, mindenki ismert mindenkit, a szerelem meg jött. 1966-ban esküdünk meg, és a közös életet már Debrecenben kezdtük. Az egyház nem volt probléma, az én szüleim is vallásosak voltak, a férjemé is. Az anyukám családja

református volt, az apukámé viszont katolikus. Ők annak idején a református templomban esküdtek, de azzal a feltétellel, hogy ha gyerekek születnek, akkor katolikus templomban lesznek keresztelve. Mert a katolikus egyháznak van egy olyan szabálya, hogy ha a gyerekek nem keresztelődnek katolikus templomban, akkor az apa nem gyakorolhatja tovább a katolikus hitet, nem gyónhat, nem áldozhat. Tehát ennek szellemében állapodtunk meg nálunk is, de sajnos gyerekek nem születtek. Ezzel a kettőséggel folyt az élet, a férjem egy évben kétszer elment a református templomba, húsvétkor meg karácsonykor. Rendszeresen pedig a katolikus templomba jártunk.

■ *Akkor ebből adódik, hogy János ismeri az összes katolikus éneket...*

Katalin: – Nemcsak a katolikus énekeket, hanem a teljes liturgiát ismeri.

■ *Hogyan lett presbiter?*

János: – Egy kedves ismerősöm invitált, hogy a kistemplomi gyülekezetben vállaljam el. Tizenkét évig voltam presbiter, most történt a váltás.

■ *Sok éven keresztül dolgoztak a Csokonai Színházban, mint férfi, illetve mint női szabó. A munkahelyen, a színházban nem jelentett problémát a vallásosság? Mert abban az időben mindenütt voltak figyelő emberek, sőt előfordult, hogy éppen az egyik színigazgató végezte ezt a munkát...*

János: – Soha nem rejtettük el a vallásosságunkat, akkor is ugyanúgy jártunk templomba, kapcsolatunk volt a katolikus egyházzal. Semmi hátrány nem ért.

Katalin: – Igen, békésen teltek az évek, de aztán egy idő után két idős rokonunkat magunkhoz vettük, és én hazajöttem. Persze a munkát sem hagytam abba, fent a tetőtérben kialakítottunk egy kis műhelyt, ahol a mai napig lehet dolgozni.

■ *Mikor kezdett erősödni az egyházi tevékenység? Katalin sokáig a Szent Anna Plébánia képviselő-testületének tagja volt.*

Katalin: – Minden vasárnap jártunk templomba, és egyszer egy ismerősünk megszólított, hogy nem szeretnék-e egy kis közösségbe tartozni? Egy Biblia közösségbe, ahol minden hónapban egyszer összejönnek a tagok. Akkor csatlakoztunk hozzájuk, tulajdonképpen ekkor kerültem a belsőbb egyházi berkekbe, onnan indult az aktívabb munka. Ebbe a közösségbe Fodor András atya is beletartozott, és amikor '89-ben megtörtént a romániai rendszerváltás, elindult a menekültáradat. Ezek az emberek a plébánián keresztül léptek kapcsolatba az egyházzal. Tulajdonképpen az ideiglenes szálláshelyükkel ott kezdték meg a debreceni életüket, magyarországi tartózkodásukat. Fodor atya akkor minden vasárnap szervezett egy összejövetelt. Ebben a közösségben tette fel azt a kérdést, hogy ki lenne az, aki neki ebben a tevékenységben segítene. Én ezután három éven keresztül minden vasárnap sütöttem, először voltak 10-15-en, aztán már két nagy helyiségben alig fértünk, voltunk hetvenen, nyolcvanan. Fodor atya hozta az üdítőt és a süteményt, és volt egy kis vendéglátás, beszélgetés, éneklés, elmondták az ügyüket, bajukat. Kinek mire volt szüksége, a szerint próbáltunk segíteni. Így nagyon sok ember munkához jutott, sok ismerősünk lett az er-

délyiek körében. Innen jött aztán a képviselőtestületi tagságom is. Megismert az akkori plébános, Kovács Andor, és 1989-től a tavalyi évig képviselőtestületi tag voltam. Ebben az időben alakult meg a Karitás, aminek tíz évig voltam a vezetője.

■ *Aztán a Karitás vezetéséről nem önszántából mondtott le...*

Katalin: – Nem, nem önszántából. Amikor én a Karitásnál voltam, tíz, tizenöt munkatársammal, mi önkéntesek voltunk. Tehát ezért fizetség nem járt. Később ez a szolgáltatás is fejlődött, bekerültek a hajléktalanok, akik már állami normatívát kaptak, aztán kötelezővé tették a szakképzettséget. A másik ok, amiért abba kellett hagynom, hogy nálunk lakott egy idős, beteg nagybátyám. De gondoztuk édesanyámat, édesapám részéről pedig nagynénémet, nagybátyámat. Ez így összesen húsz évet tett ki. Szóval így ment ez az egyházi tevékenység.

■ *A férje pedig mindenben támogatta... Most melyik templomba járnak?*

János: – Mind a ketten mind a két félébe. Én minden héten járok a reformátusba is és a katolikusba is. Ha hamar elkészül az ebéd, akkor ketten megyünk a reformátusba, este pedig a katolikusba.

■ *Igazi családi ökumenizmus...*

Katalin: – Igen, mi tényleg megéljük az ökumenizmust. Segítő munkaként pedig most János édesanyja van velünk, őt támogatjuk. Harmadik éve él velünk.

■ *Említették, hogy van úgy, hogy ünnepekkor tizenketten is összejönnek. Kik adják a nagy családot?*

János: – Nekem van három testvérem, és a feleségem testvéreinek gyermekei.

Katalin: – De említettük azt a közösséget, amelyhez csatlakoztunk 1988-ban. Ez még létezik, vagyunk 13-an, 14-en, és minden hónapban máshol gyűlünk össze, a Szentírással foglalkozni. Aztán Keresztes Lászlónéval is alakítottunk egy másik közösséget, az is működik. Szeretjük, örülünk, ha együtt lehetünk. Köszönjük az Istennek!

Barna Attila

Debreceni Katolikus Figyelő • A DEBRECENI SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA ÉRTESÍTŐJE • Megjelenik évente négyszer.

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Gáti Magdolna

Tördelés: Gyóri Attila

Fotók: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Kovács Ágnes, Reviczky Éva,
Salánki Ferenc

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

Húsvét

Arégi korok emberei ezer szállal kapcsolódtak a természethez. Nemcsak a munkájukat, életük rendjét, de örömeiket és bánataikat is befolyásolta a természet örök változása. Élet és halál párhuzamát látták felvillanni a tél és a nyár kettősében, s mindez szabályozta életüket is, melyet ünnepek osztottak kisebb-nagyobb szakaszokra.

A tavaszi napéjegylenőséggel egyre hosszabbodott a Nap útja s ez jelentette számukra a fényt, a világosság a Nap feltámadását. A tél a rossz szellemek elűzése s a tavasz, a termékenység köszöntése a hiedelmekben állandóan vissza-visszatér. Sok nép teremtett magának olyan istent, kinek élete, halála majd feltámadása e természeti ritmus rendjét követi. Adonisz, a görög mitológia meghaló, majd feltámadó istene, a régi egyiptomiak napistene Ozirisz, vagy Ré mind olyan alakok, akik átmentek a halálon és feltámadáson, s ezzel a meghaló majd életre kelő Napot jelenítik meg. Ők jelképezik a földben rejlő mag kikelését, az emberek örök reményét a megújulásban, a feltámadásban és sorsuk jobbra fordulásában. A feltámadás gondolata olyan mély emberi vágy, mely koroktól és nemzetektől függetlenül minden emberi lény sajátja volt és marad: az a vágy, hogy az élet győzedelmeskedjék a halálon az elmúláson.

A keresztény vallás legnagyobb ünnepe a húsvét, hiszen a feltámadás és a megváltás alap gondolatát foglalja magában. A feltámadás, vagyis a húsvéti ünnep eseménye egy hosszabb történet része, melynek főhőse Jézus. A Bibliában az Újtestamentumot az ő életének és tanításainak szentelték.

Jézus, aki egész életében erre a nagy tetre, az emberiség megváltásáért vállalt kereszthalálra készült fel, ez az ember, aki Isten fia volt, tudta mi a feladata. Alakját – hiszen ember is volt –, olyan mély és emberi tulajdonságok jellemzik, melyek miatt mindmáig irodalmi művek, képzőművészeti alkotások és filmek dolgozzák fel életének és sorsának eseményeit.

A húsvét ünnep neve a különböző nyelveken más és más. Közös eredete azonban legtöbbször a húsvét héber neve a pészah. Ez a szó kikerülést, elkerülést jelent. Eredetileg a keresztény és a zsidó ünnep egybe is esett. A niceai zsinat i.sz. 325-ben szabályozta a keresztény ünnepek rendjét, s ekkor vált el a két ünnep ideje. A keresztény év felépítése szorosan követi Krisztus életének eseményeit, s az ünnepek megfelelnek a Nap járásának is. A karácsony a téli napforduló, a húsvét a tavaszi napéj egyenlőség idejével esik egybe. E pontok köré rendezve helyezkednek el Jézus életének eseményei, az erre emlékeztető ünnepek: vízkereszt, Jézus megkeresztelése, a negyvennapos böjt, húsvét, majd újabb negyven nap múltán a mennybemenetel, ezután tíz nappal pedig a ciklus lezárásaként pünkösd, a Szentlélek eljövetele. A naptár szerint ez a szakasz a nyári napéjegylenőséggel, június 22-vel zárul le. A Jézus életével kapcsolatos események tehát mind a nap felszálló ágában zajlottak.

Magyarországon a húsvétot az 1099-es szabolcsi zsinat óta ünneplik. Az ekkor még négy napos ünnep tartamát 1611-ben három naposra, 1771-ben XI. Kelemen pápa határozatára két naposra csökkentették, 1911-ben X. Pius pápa a második napot is töröltette a kötelező ünnepnapok közül, de nálunk máig megtartották.

A család erőforrásai

Minden időben beszélni kell a család erőforrásairól, és minden családtagnak ismerni kell ezt a forrást és belőle kell meríteni, hiszen ezer veszély fenyegeti családjainkat. Mindenki tapasztalja, hogy erő kell és főleg lelkierő a jó megtételéhez, és erő a szenvedélyek legyőzéséhez.

Elsődleges erőforrás a szentségi házasság, amely a sziklára, a Jézusra való építkezést jelenti, amely biztos pont a házaspár életében és ez a forrás soha nem apad ki. Kell az erő már az induláskor is egymás elfogadásához, és ahhoz, hogy tudatosan megmaradjanak a társak a keresztény hit útján. A későbbiekben el kell fogadni a gyermekeket, az élet-

helyzeteket. A család tagjainak akarni kell együttműködni a kegyelemmel, hiszen akkor nem kell félni a jövőtől, ahogyan Szent Pál is mondja: „*Mindezt megtehetek abban, aki nekem erőt ad.*” (Fil. 4, 13) A család élete természetes és természetfeletti síkon folyik, és itt az erőforrás az együtt cselekvés, az összefogás, amely azt jelenti, hogy a társak nem hagyják magukra a másikat. Megtapasztalt erőforrása a családnak a közös ima is, hiszen Jézus biztat bennünket: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok velük”. Sok örömet jelentő erőforrása a családnak a hit együtt megélése, ápolása és gyakorlása. A hit az Úrhoz kapcsol és erőt ad.

A család erőforrása: Krisztus testével való táplálkozás: „Ha nem eszitek, mondja Jézus, nem lesz élet bennetek.”

Virágvasárnapjal kezdődik a nagyhét, amelynek minden napja Jézus jeruzsálemi tartózkodásának valamely eseményéhez kapcsolódik. Ezen a vasárnapon Jézus Jeruzsálembé való bevonulásának az emlékére az emberek palmaágakkal, nálunk barkáival mennek a templomba. Nagycsütörtökön az utolsó vacsora és a tanítványok lábának megmosása – amely a vendégszeretet jelképe volt – emlékére szokássá vált. Érdekes, hogy az uralkodók, akik Jézus utódainak e világi királyoknak számítottak szintén követték ezt a szokást. Ferenc József például minden évben nagycsütörtökön alázatosan megmosta szegény emberek lábát, majd megajándékozta őket.

Nagycsütörtök estélyén a harangok elhallgatnak, a hagyományok szerint Rómába mennek. Ehhez a hiedelemhez egy monda is kapcsolódik. Eszerint 1467-ben nagyszombaton a római Szent Péter bazilikában egy alvó embert találtak. Kiderült, hogy ő Kopeczky Mihály, késmárki diák, aki nagyon vágyott az örök városba. És mert ismerte a legendát a harangok római útjáról, nagycsütörtökön belebújt a templomuk harangjába, s a harang nyelvéhez kötözte magát. Nagy rázkódást érzett, mintha kirepült volna a toronyból, s elvesztette az eszméletét. Arra ébredt, hogy a Szent Péter sekrestyése költögeti. Nem is ment vissza Késmárkra ott maradt Rómában. A hagyományok szerint a harangok római útjának az a célja, hogy lássák a pápát.

Nagypéntek, Jézus kereszthalálának a napja, gyászünnep. Az emberek a falvak szélén álló Kálvária-dombokra vonulnak, s ott megálltak a stációkat jelölő kis kápolnáknál és megismélik Jézus Keresztvitelének útját. Ezt a napot a székelnyknél hosz-

szú napnak nevezik. Ekkor adják elő a passiókat – Jézus szenvedéseinek dramatizált verses történetét – a templomokban. A Mária siralmak is ehhez a naphoz kötődnek. Ilyen Mária-siralom az egyik legrégebb nyelvemlékünk is, amely a fiát sirató anya fájalmát tükrözi:

„Világ világa
Virágnak virága!
Keserűen kízzatul,
Vos szegekkel veretül.”

A templomokban az oltárokat letakarják, a harangok hallgatnak, mindenki várja a másnapot. A nagyszombat már a feltámadás jegyében zajló ünnepek sorát mutatja. Az esti körmenetek, a templomokban az új tűz gyújtása azt adja hírül, hogy Jézus feltámadt, a megváltás közel. Ez az este visszahozza a harangokat is Rómából.

Krisztus feltámadását egyik evangélium sem írja le, csak az üres sírról és Jézus későbbi megjelenéseiről, cselekedeteiről értesülünk. Így maga az esemény rejtve marad, csak a hit tudta elfogadhatóvá és hihetővé tenni a hívők számára.

A hívó ember számára mind a mai napig a húsvéti ünnep legjelentősebb eseményei a templomban zajlanak. De megváltozott a világ, megváltozott, amit jónak, szépnek és értékesnek tekintettünk, de úgy vélem nem változott meg a vágyunk a jó a szép az értékes iránt és az sem, hogy a mindennapjainkból kiemelkedve ünnepeljük, ünnepi gondolatoknak átadva magunkat. Mert ettől lesz igazán ÜNNEP a húsvét.

Csicsovszkiné Dr. Szilassy Emília

Érettebbé teszi a családtagokat a megbocsátani akarás és a bűnbánat szentségével való élet. Tanulni való az együtt ünneplés is, de emellett sok örömet ad, megújulást és szép emlékeket is. A család erőforrása a széthúzás és önzőség kerülése. A tagokat összekovácsozza a szenvedés, a nélkülözés vállalása és az Isten akaratában való megnyugvás. Önállóságot és élményt hoz a szolgálat szellemének értékelése, megélése. A dolgokat csinálni kell. Gyógyító erőforrás a szeretet erényének értékelése is, hiszen ezzel el lehet kerülni a kiégést. Hosszabb távon biztosítja a család együtt maradását a hűség erényének gyakorlása: hűség Istenhez, az ígérethez, egymáshoz.

Tapasztalat bizonyítja, milyen sokat kap az, aki emeli a gyengét, a beteget, a szenvedőt – lásd a bibliai erős asszonyokat.

A család erőforrását jelenti még: kiértékelni a kudarcot és a bukást, a szégyent és a múltat. A család erőforrása a befogadás gyakorlása és a megosztás megélése is, hiszen mennél többet adsz, annál gazdagabb maradsz. Az élet bizonyítja, milyen fontos a megelégedettség gyakorlása.

Nagyon fontosnak tartom, hogy merjük kérni a Gondviselést, a Szentségi Jézust, a termékenyítő lelket, a Szűz Anyát, az őrzőangyalt, a védőszenteket és mondani a kedvenc imáinkat, akkor biztos valóság lesz otthonainkban: „Hol Isten, ott szükség nincsen”.

A család évében is alkalmazzuk ezeket a szempontokat és akkor nem kell félni, hogy széthull az, aminek össze kellene tartozni.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Emlékezés Mindszenty hercegprímásra, születésének 120. évfordulóján

Mindszenty József volt az utolsó magyar bíboros, aki a hercegprímási címet viselhette hazánkban. Sokan csak a katolikus egyház és a magyar nemzet ügyéért bátran kiálló politikus-papot látták benne. Ő azonban ennél több volt. Kiváló hitszónok, író, sajtóapostol. De akár történésznek is mondható, olyan tudományos alaposággal írta meg a Padányi Bíró Márton püspökről szóló monográfiáját. A török pusztítás utáni időben, a 18. században élt püspök egyházszerzői munkásságát a maga számára is példaértékűnek tekintette.

Mi pedig elmondhatjuk, hogy Mindszenty József jelent példát számunkra Istenhez, Egyházhoz, hazához, nemzethez való ragaszkodásban. Méltó rá, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia az idei évet Mindszenty Évnek nyilvánította.

1892. március 29-én Pehm József néven látta meg a napvilágot a Vas megyei Csehimindszenten. (A Mindszenty nevet 1941-ben vette fel szülőfaluja neve után.) Édesapja 20 holdas gazda volt, aki erkölcsi tartása miatt kiérdemelte a falu bírója tisztségét. Édesanyja Kovács Borbála. Ő volt a hat gyermek között az elsőszülött, de csak maga és két húga érte meg a felnőtt kort. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte. Plébánosa volt az, aki felismerve a gyermek kiváló képességeit, kiharcolta szüleinél, hogy tovább taníttassák. Így került Szombathelyre, a premontreiek gimnáziumába, majd ugyanitt lett teológus. 1915-ben Mikes János püspök szentelte pappá. Papi pályájának fontos állomása volt Zalaegerszeg, ahol kis megszakítással (a Tanácsköztársaság eseményei miatt) 25 éven át dolgozott fáradhatatlanul és – ennek eredményeként gyümölcsözően – a plébániai élet újjászervezésén és a hitélet elmélyítésén. A maga kemény munkájával mutatott példát papjainak és egyéb munkatársainak, akiket mindig alaposan megválogatott. Jó érzékkel hangolta egybe a munkákat. Valamennyi hívét személyesen ismerte, hisz minden családot meglátogatott papi teendői végzése közben. Miséző helyeket, lelkipásztori központokat hozott létre, templomokat építtetett, katolikus iskolákat alapított. Eközben a keveset alvó lelkipásztornak még irodalmi tevékenységre is volt ideje. Nemcsak a Pa-

dányi Bíró Mártonról szóló, mintegy félezer oldalas monográfiára gondolunk, de egyik legolvasottabb, több nyelvre lefordított, szépirodalmi igényességgel megírt *Az édesanya* című könyvére is. Emellett fővárosi katolikus lapokba rendszeresen írt cikkeket, és szerkesztője volt a népszerű *Zala megyei Lapok* című kiadványnak.

Eljöttek a II. világháború vérzivataros napjai. 1944-ben XII. Piusz pápa (aki a máriapócsi templomot Basilica minor rangra emelte) veszprémi megyéspüspökké nevezte ki. Püspökké szentelése éppen a Szeplőtelen fogantatás ünnepén, március 25-én volt a 'magyar Sionban', Esztergomban. Mindszenty itt is aktív egyházszerzői munkát folytatott. Földosztási terve is volt. Azon kevés püspökök közé tartozott, akik szót emeltek a zsidóság deportálása ellen. Látta, hogy a Dunántúlon (de másutt is) kész öngyilkosság a németek oldalán tovább harcolni. 1944 őszén nyilasok tartóztatták le. Sopronkőhidán raboskodott. 1945-ben húsvétkor szabadultan térhetett vissza Veszprémbe. 1945 őszén XII. Piusz érseké nevezte ki. Mindszenty szomorú sorsát maga a pápa is előre látta. „Te leszel az első – mondta Őszentsége 1946-ban –, akiknek vállalniuk kell a

„Akarok lenni népem lelkiismerete.”

(Mindszenty József)

bíbor színnel járó vértanúságot.” (Szavai vátesziek voltak.) Mindszenty az 1947. augusztus 15-től 1948. december 8-ig terjedő időszakot Boldogasszony Évnek hirdette meg. De ekkortól, a már kommunista magyar állami hatalom megkezdte üldöztetését. 1948. december 26-án, István vértanú napján, letartóztatták és az Andrassy út 60. alá fogságba vetették. Itteni megkínóztatását nem részletezzük. Az 1956-os forradalom hozta meg szabadulását. Az 1956. november elsejei beszédét a forradalom bukása után szándékosan – ellenére – félremagyarázták, holott ő a megbékélést hirdette. A szovjet csapatok bevonulásakor az Amerikai Nagykövetségre menekült, ami 1971. szeptember végéig maradt tartózkodási helye. Ekkor Bécsbe került. (Ezt az időszakot sem célunk részletezni.) A vatikáni politika, és – bizonytalansággal ő is – hibázott a helyzet megítélésében. Gondolkodott bíborosi címéről való lemondásban is, mikor kézhez kapta VI. Pál pápa levelét, (1974-ben) amelyben közölte, hogy a magyarországi bíborosi széket üresnek nyilvánítja (tehát őt nem tekinti töb-

bé magyar bíborosnak). De rájött, hogy ezzel csak többet ártana a magyar katolikus egyház ügyének, mint amennyit használna. Ezért alázatos engedelmességgel elfogadta egyházi feljebbvalója döntését. A 'békepapok' és a kommunista államhatalom örülhetett, hogy az igazságnak és jognak egy ilyen bátor harcosát félreállíthatták a magyar politikai és közjogi életből. Túl 80-ik életévén talán már nem is lett volna ereje tovább harcolni...

1975. májusban adta át nemes lelkét Teremtőjének. A bécsi Stephansdomban Kónig bíboros tartotta a gyászszertartást, majd átvitték a mariacelli zárándok-bazilika magyar kriptájába, ahol 1991. május 4-ig nyugodtak hamvai. (Ne feledjük, 1991. II. János Pál pápa első magyarországi látogatásának éve! Az ő pápasága idején egész más lett a Vatikán keleti politikája is.) Hogy magyar földben nyugodjék véglegesen, magának a mártír bíborosnak az óhaja volt. Végrendelete záradékában ugyanis ezt nyilatkozta: „Ha az istentelen kommunizmus csillaga a Magyarok Nagyasszonya és Szent István egéről le hull, vigyék tetememet az esztergomi bazilika kriptájába.” Esztergomi sírján ez áll:

„Devictus vincit!” (Legyőzette győzőt!)

Bérces Mária Klára

A rózsafüzér 'titkai'

„A RÓZSAFÜZÉR MONDÁSA NEM MÁS, MINT
KRISZTUS ARCÁNAK SZEMLÉLÉSE MÁRIÁVAL.”

(Boldog II. János Pál pápa)

Rózsafüzér, szentolvasó. Milyen találó, szép mindkét kifejezés! A rózsafüzér egyfelől eszköz, az imádság eszköze, kegytárgy, másfelől magának a szemlélődő-elmélkedő imádságnak a neve. Szent olvasó, mert szent, kedves a számunkra. Boldog II. János Pál szerint a szentolvasó úgy is fel fogható, mint Szűz Mária emlékezései szent Fiára. A néhai szentatya tanácsai: rózsafüzér imádkozása közben emlékezni Máriával, Máriától megismerni Krisztust, Máriával hasonlóvá válni Krisztushoz, Krisztust hirdetni Máriával.

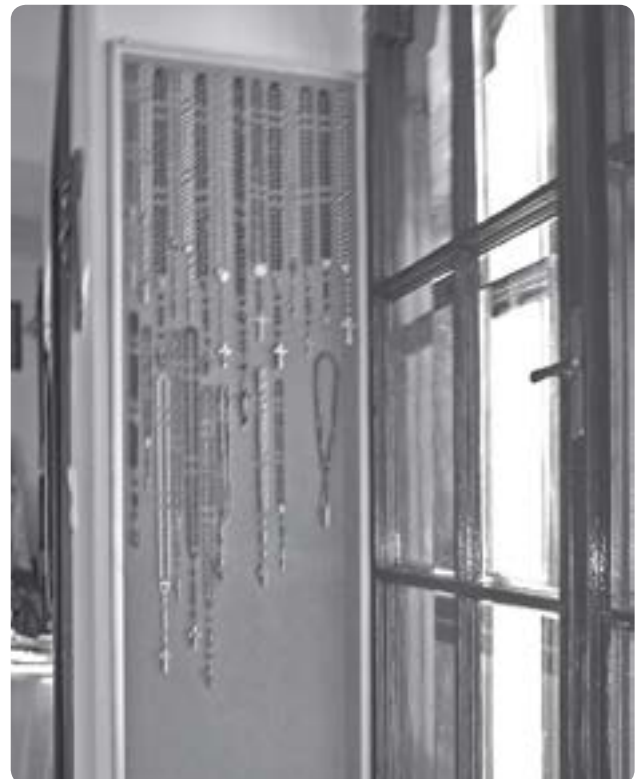
A Szűzanya Lourdes-ban, Fatimában, Máriapocson, Mátraverebély-Szentkúton s megannyi zarándokhelyen megjelenve gyakran szorgalmazta, hogy imádkozzunk, folyamodjunk szent Fiához, s akkor megjobbul a világ. Ilyenkor különösen is a rózsafüzér imádkozását kérte. Az ima fegyver a keresztény hívek kezében a gonoszság, de akár a konkrét értelemben vett ellenség ellen. Ezt a magyar- és a világtörténelem számos példája bizonyítja.

Az Őseink hite című kiállításon Orosz Lőrinc plébános úr jóvoltából számos becses rózsafüzért (szentolvasót) találunk. Köszönet az adakozóknak. Biztos, hogy aki megnézi a kiállítást, azután még buzgóbban fogja imádkozni a szentolvasót, akár másokért, akár önmagáért, akár hazájáért vagy éppen az egész világért ajánlva fel azt.

A kiállított rózsafüzérek anyaguk, színviláguk, a rajtuk lévő érmék sokfélesége ellenére alapján véve három nagy kategóriába oszthatók: 1. hagyományos („klasszikus”, Domonkos-rendinek is mondott) öt tizedes szentolvasó, amelynek ismerjük az örvendetes-, fájdalmas-, dicsőséges-, és világgossagos fajtáját, mindegyiket öt-öt titokkal. A titkokat az Üdvözlégyek közepén, Jézus nevénel mondjuk el. 2. egytizedes rózsafüzér 3. speciális rózsafüzérek. A kiállítás mindkét tablóján mindhárom típusból sok szép és értékes rózsafüzért találunk.

Mitől speciálisak a speciális szentolvasók? Nemcsak – és nem elsősorban – formájuk miatt. Sem

Jobbra a legnagyobb szentolvasó a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolanővérek rózsafüzére.

Fenn, középen a magyarság öt-seb-titka rózsafüzér

azért, hogy van-e rajtuk feszület vagy csak érmék, hogy milyenek a szemei, még az sem, hogy egy-egy „tized” három, öt, esetleg hét Üdvözlégyet tartalmaz egyik „nagyszemtől” a másikig. Azt hiszem, specialitásuk attól függ, hogy elsősorban kihez/mihez fohászunk bennük, kinek/minek a tiszteletére mondjuk az imát, miben kérjük a „névadó” segítségét. Sok ilyen speciális rózsafüzér létezik. A kiállításon is látható például a **Hét fájdalmú Szűzanya rózsafüzére**, melynek keresztjén a szent Fia keresztje tövében álló Mária is ott van, **Szent Rita-, Pio atya** vagy **A magyarság öt-seb-titka rózsafüzér**. Ez utóbbiról néhány szó.

A trianoni döntéskor, 1920-ban, a magyar nemzet megcsonkításával hazánk „öt sebet kapott”, akárcsak Jézus Krisztus. Bizonytalán ezért ez a rózsafüzér „ötödös” rózsafüzér, (tíz Üdvözlégy helyett öt), öt színnel, öt éremmel a magyarság történetében jelentős szerepet játszó személyiségek képmásával az első oldalukon. Az öt ötöd mindegyik titkában, Krisztus egyes sebeihez fohászva egy-egy sajtó-

tos „kérést” fogalmazunk meg, amelyek „hivatásunkra”, „feladatainkra” vonatkoznak: a magyar népnek a katolikus Egyházzal (pápasággal) szoros kapcsolatban engesztelő népnek kell lennie, előmozdítandó a keresztény egységet.

Szólunk még a „hat tizedes” **Karmelita rózsafüzérről**, amely az Örvendetes olvasó első tizedének titkál behelyezi az „Aki téged Szent Szűz az eredeti büntől megóvott” titkot. A Fájdalmas olvasó hatodik tizedébe ezt: „Aki téged Szent Szűz a keresztben anyánkul adott.” A Dicsőséges rózsafüzér hatodik tizede a kármeliták szerint: „Aki téged Szent Szűz Kármel ékességévé és királynőjévé rendelt.” A Világosság rózsafüzére hatodik tizede pedig ez: „Aki a szeretet parancsát hagyta ránk.”

Lehet a rózsafüzér bármely fajtáját mondanunk, Szűzanyánk minden imában benne van, velünk van és továbbítja kéréseinket szent Fiához.

Rózsafüzér királynője, könyörögj érettünk!

Bérces Mária Klára

Pásztorjáték, 2011

Templomunkban december 24. délutánjának hagyományos és jeles eseménye szokott lenni a szentmise és az azt megelőző pásztorjáték, amelyet a hittanos gyermekeink adnak elő. Erre az eseményre a gyermekek most is izgalommal és lelkesedéssel készültek. Néhány héttel korábban a szereplő gyermekek összegyűltek a 7-es hittanteremben, ahol igen komoly munka vette kezdetét. Ennek során nemcsak a szövegeket, a dalokat tanulták meg, hanem átélték azt a karácsonyi misztériumot is, amelyet a pásztorjáték során megjelentettek.

A résztvevő gyermekek számára a felkészülés, a sok próba (eleinte hetente egyszer, a végén pedig naponta) a lelkiismeretes munka mellett hatalmas élmény, imádság is volt, amelyet (a Szentlélek segítségével) a betlehemes játék koronázott meg.

A 2011-es pásztorjátéknak a család éve különös aktualitást adott. Egyrészt azért, mert a pásztorjáték és az azt követő szentmise (mint minden évben) elsősorban a kisgyermekes családok számára segí-

tette elő a karácsony igazi megünneplését. Másrészt pedig ebben az évben a pásztorjátékban a hatgyermekes Hortobágyi család öt gyermeke is tevékeny részt vállalt (a legkisebb pedig édesanyja ölében kíséerte élénk figyelemmel testvéreit): Mária, az egyik narrátor, a két aranyos kis angyalka és Heródes a többiekkel együtt nyújtotta át nekünk azt a tökéletes ajándékot, amellyel Jézus Krisztus, a szeretetből értünk megtestesült Fiú, a Betlehemben született kisdéd ajándékozott meg mindannyiunkat.

Istentől megáldott, szent percek voltak ezek, méltó módon segített mindannyiunkat a karácsony igazi megünnepléséhez.

Jézus maga kér minket: „Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok meg őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa!” (Mt 19, 14). A pásztorjátékkal a gyermekeink valóban közel kerültek hozzád, Urunk. Kérünk, áldd meg őket és családjukat továbbra is, hogy egész életükkel hirdessék az örömhírt: „Az Ige testté lett, és közöttünk élt. Látuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.” (Jn 1, 14)

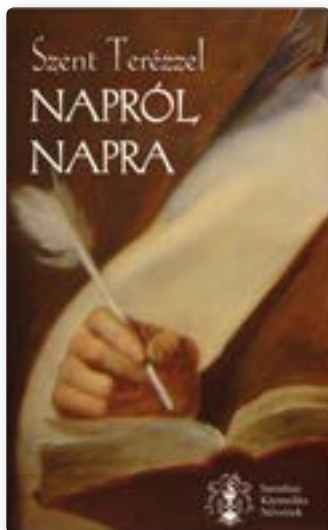
Salánki Ferenc

Adj nekem, Uram!

Éber szívet, hogy semmiféle hiú gondolat ne vonjon el tőled. Egyenes szívet, hogy semmiféle rossz szándék ne tudjon beszennyezni. Megingathatatlan szívet, amelyet nem törnek meg a megpróbáltatások. Szabad szívet, amelyet semmiféle zavaros szenvedély nem tud legyőzni. Adj nekem, Uram értelmet, hogy megismerjelek, szeretetet, hogy keresselek, bölcsességet, hogy megtaláljalak,

szavakat, amelyek neked tetszők, kitartást, amely bizalommal várakozik rád, és adj reményt, amely végül átölel téged. A napi imáim végzésekor minden nap kérem mindezeket. A mai korunkban az emberek szemlélete, hogy minél hosszabb időt töltünk ebben a megromlott anyagi világban. Ennek érdekében életünkben fontos helyet foglal el a test kényeztetése, a kényelem, a szórakozás. Jézus élete szörnyű szenvedések sorozata, amit az Atya ellen elkövetett bűnök, kárhozatba menő lelkek sokasága súlyosbított. Mennyire eltér világunk és Isten aka-

Napról napra

A KÁRMEL LÁTÓHATÁRA SOROZATBAN MEGJELENT

A „SZENT TERÉZZEL NAPRÓL NAPRA” C. KÖNYV

A vilai Szent Teréz bölcs és mély hitből fakadó meglátásai segítségünkre lehetnek abban, hogy korunk és a magunk nehézségeit felülről lássuk. Szent Teréz az Egyház leányaként, a földi élet realitásában élve mutat rá arra, hogy az evangéliumi élet megvalósítható. A kármelita nővérek „mindennapi kenyerrükként” táplálkoznak műveivel. Az olvasmányos imaórákon használt szemelvényeket most kötetbe rendezve tették közzé.

Megrendelhető: a www.karmelita.hu honlapon keresztül, vagy levélben: 7396 Magyarszék, Kármelita kolostor 1.

Szerk.

„Kevés a nincs – kell a van: credo ut intelligam”

MEGJELENT FARKAS GÁBOR: „TÖRZSÉT TARTÓ ÁG” C. VERSESKÖTETE

Még karácsony előtt volt Debrecenben egy fiatal költőnk, Farkas Gábor első verseskötetének bemutatója. Számunkra különleges érték, amire a gyűjtemény címe is utal, hogy költészetében tudatosan vállalja a konzervatív keresztény értékeket. Versei evangéliumi ihletettségek, azok leginkább a „katolikus költőként” jellemzett Pilinszky János lírájával rokoníthatók. A bemutatón elhangzott, hogy „a kötet darabjait az alázat misztikája avatja a szakrális versbeszéd igazán szép példájává” (Ködöböcz G.). Kifejezésformájának megnyerő jellegzetessége a tömörség. Filozofikus gondolatainak felvillantásában a „csendet” éppúgy felhasználja, mint a szavak erejét. A kötet egyértelműen cáfolja azt a média által sugallt tévképzetet, hogy manapság csak liberális körökben születhet színvonalas irodalom. Nagyon reméljük, hogy KÉSZ-tagtársunk első művét hamarosan újabb kötetek követik.

Dózsa László

rata. Ő azt akarja, hogy szeressük az igazságot, mi pedig szeretjük a hazugságot. Azt akarja, hogy azt szeressük, ami elvezet az örök életre, mi pedig a földi kicsinyes dolgokért rajongunk. Azért, hogy ezt az ellentmondást megszüntessük, kérnünk kell az Urunkat, hogy „szabadíts meg a gonosztól!” Őtöle származik minden jó szavainkban, gondolatainkban és tetteinkben. Így az Isteni szeretet útján járva gyorsabbak lépteink, mert a szeretetben nincs félelem. Az Istenfélelem is erénynek számít, mert nyitva tartja szemünket, hogy jól megnézzük, hová

lépjünk. Az Istenfélelem, ha meg van, nagyon könnyen észreveszi az ember önmagát is, szakít a bűnnel, bűnre szolgáló alkalmakkal, rossz társasággal, és elkerüli az Úristen megsértését. Nekünk Istenhívőknek nagyon jó, hogy van kibe kapaszkodnunk, hisz a mennyei Atyánk mindig elérhető, mindig, mindennel fordulhatunk hozzá. Így az életünk útját a kereszt árnyékában járjuk, és az így megtett út könnyebben járható.

Juhász János

Kármel

A Kármel missziója az imában

KONTEMPLÁCIÓ ÉS AZ ISTENI ÉLET TOVÁBBADÁSA

Ha Isten föltárja előttünk a szemlélődés kapuját az imában, egy új világba lépünk. Ezzel a látható világ más dimenzióba kerül. Ami régen fontos volt, most már nem az, és ami korábban nem számított, most lényegessé válik.

Amikor a belső imában szeretek és szeretve vagyok, akkor lépek be igazán a világba. Isten és az én személyes kapcsolatom – bár a legintimebb valóság – többé már nem „magánügy”. Az imában kitárul a szívem és kitágul, minden ember belefér gondjával és örömeivel. A belső ima tehát – annak ellenére, hogy magányban és csöndben történik – nem elidegenít a világtól, hanem képessé tesz az egész teremtés befogadására és hordozására.

Új módon látok Istenben, a Szentlélekben. A belső imában nemcsak „ketten” vagyunk Istennel, hanem együtt az élő és a már üdvösségbe tért szentekkel. Szeretjük egymást Istenben, a Szentlélekben; a szív belső indulatával, a szeretet dinamikus, újra és újra föllángolásával – akár találkoztunk egymással e földi életben, akár nem. Ebben az imában, ahogy mi szeretjük egymást a Szentlélekben, soha meg nem unható az, hogy „szeretlek”. Amint kiindul belőlem a Lélek ösztönzésére, hogy „szeretlek”, azonnal megkapom a választ a szívemben: „én is szeretlek”. És ez így megy időtlenül, a percek, mintha már nem is peregnének tovább... Élő-eleven kapcsolat ez.

Lutz Mária Gabriella iskolanővér

„Isten minden műve lassan és fájdalmak közt halad előbbre, de aztán annál biztosabban áll, és annál pompásabban virágozik.” – A rendalapító Gerhardinger Boldog Terézia fogalmazta meg ezt a gondolatot, mikor kitartó küzdelmei után végre megérthette, hogy elgondolásai egy neveléssel és oktatással foglalkozó női kongregáció alapítására pápai jóváhagyást nyertek. Terézia anya megállapítása igazolódik Gabriella nővér életében is. Tanulni és tudását megosztani másokkal – nem volt egyszerű feladat. Végül a „révbeérés”: iskolanővérek lennie sem könnyen érkezett el.

● – *Kérem, beszéljen családjáról!*

– Budapesten születtem hívő katolikus családban. Édesapám tisztviselő volt egy budapesti színhelyű salgótarjáni bányavállalatnál. Becsületessége miatt lett baja. Az Andrásy út 60-ba, majd börtönbe került. Öt évre ítélték el. Vállalati munkája miatt ke-

rültünk annak idején Lábatlanba (Komárom-Esztergom megye) a világháború utolsó évében.

Édesanyámnak, – többes számban beszélek, mert bátyámmal ketten vagyunk testvérek, okos és áldozatkész asszony volt. Olyan elevenen tudott mesélni régi családi és történelmi dolgokról, hogy én ezen keresztül szinte az egész huszadik századot átéltem. Elbeszélése nyomán ma is előttem vannak például az 1938-as Eucharisztikus Világkongresszus eseményei. Ha kellett az észére, ha kellett az érzelmeire, sőt megérzéseire hallgatott. Lábatlanból a menekülő honvédekhez csatlakozva kijutottunk Ausztriába. Édesanyámnak honvágya volt. Hazajöttünk. Addigra a „nyugatosok” lakásait elfoglalták. Roknoknál húztuk meg magunkat. Szabadulása után édesapánknak felajánlottak egy tisztviselői állást Esztergomban. Így kerültünk érettségim színhelyére.

● – *További tanulmányai, sorsa?*

A belső imában megvalósul, amit Jézus ígért: „amit ketten vagy hárman egyetértve kérnek a földön, azt megadom.” – Szavak nélkül, a szeretet indulatával kérek, sokszor és legtöbbször anélkül, hogy konkrétan kérnék valamit. A szeretet az én könyörgésem. És ez az, ami kihat az egész világra, mert a Szentlélekben történik Jézus által az Atya akarata szerint, és a Szentlélek mindenütt jelen van, mindenkit átfog, akár tud róla az illető, akár nem. Spirituális egység uralkodik a világban.

A szenvedésemet is szeretetté alakítja a Lélek az imában, és beemeli Krisztus üdvözítő szenvedésébe. Amikor imádkozom, akkor lépek be a legteljesebben a világba, amely nem pusztán anyagi, hanem szellemi valóság. Mindenki fontos nekem és mindenkit

szeretek – egyformán. Ezt nem én hozom létre magamban, hiszen erre képtelen vagyok, hanem Aki bennem szeret, és Aki bennem szeretve van, Ő ajánlódok meg velem.

A legtöbb misszió belülről indul és kifelé irányulva hat kifelé. A kármelita misszió belülről indul, és befelé irányulva hat kifelé, vagyis az ima és a küzdelem színtere: az emberi szív.

Ha a Szentírás szavaival imádkozom, az megóv a tévedésektől, mert magával az Igével imádkozom, az isteni teremtő Szóval, amely nem tér vissza az Atyához megvalósulatlanul, hanem megcselekszi, amire küldetett. Egyszerre csupán néhány szentírási szóval imádkozom, hogy ruminálhassam, ízlelhessem, és így a részemmé váljon. Az Eukarisztiában Krisztus szentséges testét és üdvözítő vérének veszem magamhoz. Hasonlóan nagy misztérium, amikor az imában az Isten írott szavával táplálkozom. Mindkettő szent és elszakíthatatlan köteléket teremt Isten és közöttem, valamint a teremtett világgal és benne minden emberrel. Az ima számomra fölbontathatlan kötelék, amely állandó élő kapcsolatot jelent Istenben Istennel és az egész teremtéssel. Ez számomra a megkezdett örök élet valósága.

Egy kármelita nővér

Magyarszék, Mindenszentek Kármel

– Kitűnő érettségi eredményem ellenére sem vettem fel egyetemre „helyszükére” hivatkozva. Az adódó lehetőség szerint védőnőképzőbe jelentkeztem Budapesten. Itt éltem át 1956 októberének napjait. Lelkesen részt vettem a tüntetéseken. Otthon közben édesapánkat súlyos betegen találtam. Kórházba került. Ott csendesen elszenderedett. Édesanyám tudta, hogy mindig tanítani szerettem volna. Sikertelenül „beszereznie” képesítés nélküli tanárnak. Így a főiskolára is bekerülhettem, levelező tagozatra. Elvégeztem a matematika-fizika szakot. 7 évig tanítottam Csolnok-Rákóczi telepen.

● – *A szerzetesi elhivatottságot mikor érezte meg?*

– Bevallom, iskolás koromban még nem gondoltam a szerzetességre. De aztán egyre inkább megfogant bennem a vágy, hogy Mária leányai közé álljak. Tudtam, éreztem egész életemben, hogy minden vesztély és nehézség közepette Szűzanyánk oltalmazott, irányított. Iskolanővér lettem, mai nevünkön

Boldogasszony iskolanővér (SSND). Ekkor már 33 éves voltam. Budapesten kezdtem, majd a noviciátust itt, Debrecenben töltöttem. Prefektaként dolgoztam. A Jóisten a rosszat is javunkra tudja fordítani: annak, hogy védőnőképzőt végeztem, a Rendben hasznát vettem. Kollégiumi betegápoló beosztásom is volt illetve van. Az iskolai Vöröskeresztet is vezettem. Ennek keretében nyílt lehetőség arra, hogy már a rendszerváltás előtt a tanulók bekapcsolódhattak a szociális munkába.

Míg Isten erőt ad, megpróbálok feladataimnak örömmel eleget tenni az Ő nagyobb dicsőségére és dicséretére, Szűz Mária örömére.

Kívánom ehhez Isten áldását és Szűz Mária oltalmát!

● – *Köszönöm a beszélgetést.*

A beszélgetést lejegyezte

Bérces Mária Klára

Gyermeki hittel 90 évesen

BESZÉLGETÉS HIDEKGÚTHY EDIT ZONGORATANÁR, KÖLTŐNŐVEL

Ki Istenről úgy tud beszélni, írni, hogy felüdít, megnyugtat, letisztít, lecsendesít, érzéseket bont ki az emberben, vágyat ébreszt Isten után, jó annak a társaságában lenni. Hidegkúthy Edit egy kivételes ember. Az Istentől kapott talentumaival jól sáfárkodott és teszi azt még ma is töretlenül 90 évesen. Ez év júliusában tölti be 90. életévét, 85 éves koráig zenetanárként misszionált, szolgált, terelgette a tanítványai lelki életét, és közel 50 éve verseket is ír. A teste már gyöngébb, de a szelleme, a lelke frissességet, fiatalságot, üdeséget áraszt. Az alábbiakban a hosszas beszélgetésünk egy rövid kivonatát osztjuk meg az olvasókkal.

● – *Az Isten kegyelme végigkísérte életét egészen gyermekkori „megtérésétől” kezdődően.*

– Édesapám görög katolikus, édesanyám református volt, mindketten nagyon vallásosak voltak. Imádkozni édesapám tanított, a kiságyam mellett letérdelve Istenhez ő vezetett. Abban az időben a lányok édesanyjuk vallását vitték tovább. Így az első elemi osztályt a debreceni református Dóczy Gimnáziumban kezdtem el. Itteni pályafutásom hamar véget ért, mert egy iskolatársam állandóan bántott, elvette az uzsonnámat és megvert, így hamarosan „elüldözött” onnan. Egyik alkalommal annyira megvert, hogy rosszul lettem. Ekkor a szüleim átvittek a katolikus Svetits Intézetbe. Ez is a Jóisten kegyelme volt. Ott már nagyon vágyakoztam arra, hogy katolikus lehessenek.

● – *Gyermeki ésszel miért vágyik valaki a katolikus hitre?*

– Akkor készültek elszállásra az osztálytársaim és vágytam az Oltáriszentség után. Akkor már látták a szüleim, hogy hajthatatlan vagyok és beleegyeztek az átkeresztelkedésbe. Onnantól kezdve a domonkos plébániatemplomba jártam szentmisére és most a Szent Anna templom közösségéhez tartozom. 12 évig voltam svetitses diák. Nagyon szerettem az iskolát, a verseimben is megemlékeztem az akkori évekről „A kapu” címmel.

● – *Eddig két kötete, több verses füzete is megjelent, és kiadásra vár egy kétrészes verseskötet.*

– „Szeretetlenben élni” a címe a legújabb kötetemnek: „Szeretetlenben Istennel, Szeretetlenben embertársaimmal”. Erre a két főparancsra épül a két rész. Az egyházi kiadók mind elismeréssel nyilatkoztak a kötetéről, de sajnos a mai pénztelen világ nem a könyvkiadásoknak kedvez. Géczy M. Erzsébet nővér írta hozzá az ajánlást, ő is nagyon jó barátom.

„Jézussal az életen át” című kötetem Spányi Antal

püspök ajánlásával jelent meg. A püspök úr mindig szép hosszú leveleket ír nekem, jó barátságban vagyunk. Levelezek Erdő Péter bíboros úrral is, mindig válaszol, őt még bíborossá választása előtti időkről ismerem. Az olvasókhöz került a „Sursum Corda” címmel, elmélkedéseim, imádságaim, ennek ajánlását pedig Gyulai Endre püspök írta. II. János Pál pápához egy egész sorozat verset írtam, ami el is jutott hozzá egy pap barátom segítségével. Orosz Lőrinc atyával is jó barátságban vagyok, sokat beszélgettünk, mivel már nem tudok eljárni a templomba, Ő hozza el nekem az oltáriszentséget.

● – *Erzsébet nővér írja az ajánlásában: „90 éves zongoratanárnő versei hosszú életében végigélte a XX. század sok borzalmát és nyomorúságát. Élményeit és tapasztalatait, versekben, verses imádságokban fogalmazta meg. Az istenhit és szeretet töretlen egész életében, a kommunizmus idejében is. Költői hitvallását, a sikereit és költői tehetségét, verseit, Isten ajándékának tekinti, a szentlélek adja ajkára a szavakat, ezzel nem magának, hanem a szentléleknek tulajdonítja a dicsőséget.”*

– A hitemet senkiért és semmiért soha el nem hagytam, megfélemlítettek, de én vállaltam az áldozatot 40 éven át. Az első férjem Balassy Tamás MÁV tiszt volt, így engem is figyeltek, de soha nem maradtunk el a templomból, nem hagytam el a vallásomat. A férjemet elvitte az ÁVÓ egy igaz szóért. Orosz katonákkal utazott együtt a vonaton, kitette a levéltárcáját az asztalra, elaludt, és elvittek tőle mindent. Amint leszállt azonnal ment a forgalmi irodába és bejelentette, hogy az oroszok ellopták a pénzét. Abban a pillanatban a kezén volt a bilincs. Két évre ítélték el. Éppen egy sérv műtét után történt ez, nagyon le volt gyengülve, és amikor kiszabadult már sajnos nem sokáig élt. Itt maradtam 3 kisgyermekkel 31 évesen. Ezután 30 évig egyedül éltem. Még a

férjhezmenetelem előtt két akadémiát elvégeztem és írtam egy gyermekoperát, ami a debreceni zeneiskola akkori igazgatója számára jó ajánlás volt. Egy későbbi igazgató viszont már nem tűrt meg engem a hitem miatt, így elhagyni kényszerültem Debrecent. De az igazam mellett minden körülmények között kiálltam, senki nem tudott eltéríteni a hitemtől. Így aztán kijártam vidékre tanítani. Innentől kezdve az életem csak utazásból állt, de a három gyermek mellett muszáj volt dolgozni. A Jóisten mindig melletttem volt, mert, ahogy megszűnt egy állásom, még haza sem értem, már várt a következő ajánlat: Miskolc, Nyékládháza, Hajdúböszörmény Hajdúnánás, Újfehértó, Sajószöged iskoláiban. Ilyen az Isten kegyelme.

Bátorság kell az élethez, mélységes hittel kell élni, és a hit megadja a bátorságot. Hitünket mindig, minden körülmények között meg kell vallani!

30 év után újravezényeltem, Vitéz Nemes Miklós lett a férjem, de sajnos csak két évig éltünk házasságban, betegségben meghalt. Őt is megviselte az élet, katona korában hét évig szibériai fogságban volt, nagyon betegesen jött haza. Én 1968 óta vagyok beteg. Annyi szenvedés, betegség után nem gondoltam volna, hogy megérem ezt a kort. Ennek ellenére soha nem adtam és nem adom fel ma sem. 82 éves koromig folyamatosan tanítottam.

● – *Edít néni albumot mutat, amely a 80. születésnapjára rendezett nagyszabású koncertről készült. Tanítványai közül sokan külföldről jöttek haza, hogy köszönthessék szeretett tanárukat.*

– Tanítványaim közül sokan a zenei pályán maradtak. Többen Párizsban, Belgiumban, Svédországban művészként élnek, gyakran meglátogatnak. Mintegy húszan művészi diplomát szereztek.

Soha nem kiabáltam a tanítványaimra. Ha nem tanultak, akkor előjátszottam nekik a darabot és együtt megtanultam velük. Nem féltek tőlem. Nem elég zongorát tanítani, lélekben is egygyé kell válni a tanítvánnyal, lelkesíteni kell őt. A tehetséges ember úgy válhat igaz művésszé, ha lélekben is felemelkedik.

● – *„... szeretettel terelgetett a zene útján az Isten házába...” – olvashatjuk az egyik tanítványa köszöntésében.*

– Igen, emlékszem. Ez a család nem élt vallásos életet, a gyerek már 15 éves volt és akkor keresztelték meg, amikor én kértem, majd ezután elkezdtek járni a templomba. A zenei nevelés mellett hitre is neveltem. Minden alkalmat megragadtam, hogy tanúságot tegyek a hitemről.

● – *Mióta ír verseket?*

– Én nem költő vagyok, hanem zenész, de verset már

gyermekkoromban is írtam. 1968 óta írok intenzíven, több száz verset vetettem papírra, nem csak Istenről, hanem a zenéről, az életről, a természetről. Ha jön az ihlet, muszáj írni. Gyakran felébredek éjszaka és nem hagy aludni, amíg le nem írom. Külön ajándék, kegyelem, hogy kiírhatom magamból, ami bennem van. Nagyon hálás vagyok a Szentléleknek, de mindent neki köszönhetek.

● – *Más műfajban is jeleskedett?*

– Van egy nagyszabású regényem, amit lektoráltak is, de akkor nem a szocialista realizmus szájíze szerint íródott természetesen. Amikor vidékre jártam tanítani, a vonaton volt időm bőségesen, ott írtam, a címe: *„Élet és muzsika”*. Azóta is a fiókban hever a kézírata, talán egyszer majd valaki kiadja. Ezen kívül a Debreceni Katolikus Figyelőben is jelentek meg cikkeim.

● – *Kedvenc zeneszerzője?*

– Schubert, Beethoven, Bach, de sorolhatnám. Talán Beethoven van az első helyen, aztán szorosan mellette Schubert.

2004-ben hagytam abba a zongoraoktatást. Néha leülök még zongorázni, de már tanítványokat nem fogadok, az én időm is eltelt, elszaladtak a „percek”, de a muzsika a szívemet örökre fiatalon tartja, nem érzem mennyire elszaladt az idő...

*„...Még így, még most sem érzed át,
Hogy minden hang, mind! Tehozzád kiált?
Lenyűgöz, felráz, megindít, felelem,
Röpít, visz, fénylő magasságba fel!
Ó Hang! Ó Hang! Te mennyi üdvöt adsz!
Megörvendeztetsz, magaddal ragadsz...
Ó Hang! Ó Hang! Csendülj fel mindenhol,
Hol keserűség, vagy bánat honol.
Hozz vidám, derűs, szép érzelmeket,
Szórv mindenkire napfényt, kék eget!
Lopd a szívekbe édes mézedet,
Szépségedet és békességedet!
Hogy ne legyen ott senki szomorú,
Hol Bach-Beethoven-Bartóké a SZÓ!
Kinek lelkében szavuk megfogon,
Az nem lesz, nem lehet, boldogtalan!”*

(Részlet: Hidegkúthy Edit: A zene szava)

Kovács Ágnes

LAPZÁRTAI

Következő számunk 2012. május 27-re, Pünkösdre jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket május 1-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Köszönettel: a szerkesztőség

Adventutó Sopronban

Rengeteg látnivalót, nagyon kellemes téli időjárást kínál annak, aki az ünnepek utáni első heteket az Alpokalján Sopronban és környékén kívánja eltölteni. Eltölteni, feltöltödni. A lelki elmélyülést hogyan is lehetne jobban érvényesíteni, mint az otthoni „zajoktól” távol, a csendesség, a téli estéket körülvevő nyugodt magányban.

A Lővérek friss levegőjű környezete, Sopron és környéke látnivalói mind a felüdülést, mind a lelki megújítást szolgálják. Sopron olyan város, ami több lehetőséget nyújt az odalátogatóknak: a kultúra, az építészet, a zene, s nem utolsósorban a vallásgyakorlás területén. A különféle programfüzetek kínálataiból is lehet válogatni, de az utazó a saját tervei alapján összeállított programot is követheti.

A téli, békésebb képet nyújtó város koránt sem nyugodt a felújítások terén. A Tűztoronyba például nem lehet feljutni, mivel éppen tatarozzák. Egy évet kell várni arra, hogy a Sopron jelképét nyújtó 58 m magas hagymakupola a kétféjű sassal ismét a nagyközönség előtt nyitva legyen, látogatni lehessen. Ami látogatható és a hívő ember számára imalehetőséget nyújt, a fáradt láb megpihenésére is gondolva a restaurált templomok sokasága. A teljesség igénye nélkül csak egy pár: A Kecsketemplom számos történelmi esemény színhelye volt. Itt koronázták

meg III. Ferdinándot 1625-ben Két alkalommal királynét is koronáztak, 1622-ben Anna Eleonórárt II. Ferdinánd király második feleségét és 1681-ben Magdolna Eleonórárt I. Lipót király feleségét. Öt alkalommal Országgyűlés színhelye is volt 1553-ban, 1622-ban, 1625-ben 1634-35-ben és 1681-ben. A templom nem mindennapi elnevezésének a története szerint Gaissel Henrik az egyháznak adományozta vagyont, hogy vezekeljen, s a család bűnei megbocsáttassanak. Az adományból a templomot megnagyobbították. A kecske elnevezés a Gaissel patricius család címerében található kecskére utal.

A Szent György Dómtemplom Sopron egyik legelrejtettebb temploma. A sétáló „véletlenszerűen” akad

Séta zimankóban

Deres álomba fagyott fák hézagos árnyában baktatok. Nehéz felhők gyűlnek, pelyheznek. Mint amikor valaki a végtelen kegyelmű Isten irgalmában bízva világba ont örömet-bánatot, szakadatlan havazik s minden pihe, akár leheletnyi csend, óvatos zizegő neszszel szállingózik alá.

Ahogy sose szoktam, padtámlára kuporodok. Kezem zsebre vágom, havas lábam az ülőkére nőtt kucsmába dugom, nyak behúzza, szem lehunyva mélnázok, beleszenderedek, képek peregnék elém...

Hideg hajnal. A közönszürkeségbe feledkezett várost sárga villamosok dübörgése-csilingelése tartja ébren. Egyre nehezebben, mert a télvégi fáradtság, akár a lábujjhegyen-járás észrevétlenségével szétfolyó sötétség álompora, belep utcákat, tereket, embereket.

Fagyos reggel. Kis koszos tócsákra jégvárta bőrdzött, a nyers ágakra, ereszekre a tegnap olvadt hóból jégcsapok nőttek, s a kelő nap bíbor játékában nézve akár milliónyi ezüst és aranyszál-csengettyűk csüngnek.

Cseng-bong az öblös dagonya-csarnok, a hangulat naphosszat tetőre hág. A gyógyulás, a tisztulás zibongó katedrális ez, sok-oldalhajós, sok-kupolás. A nedves panorámaablakon túl napsütötte kopár erdő, türkiz mennybolt, csillogó téli táj, fagyöngy-csipegő rigók, borostyán futotta fenyőkön cinegék, csuszkák. Benn mennyi víg, derűs arc, bár sok tekintet nyugtalanul vibrál, s a hullámzó felszín alatt ott toporog-imbolyog megannyi fáradt, agyonnyűtt test tehetetlen tömegként hozzá.

Édes kicsi kuckó: csend, pihegő emberek, számtalan elmélyült arcvonás. Szemlélődnek, gondolkodnak, meditálnak? Ki tudná bár?

Szívet szorít, fojtogat a forró, kamillás gőz, falakról, testekről csepeg az izzadság. Ajtó nyílik, libben a lomha pára, újak jönnek, aléltak mennek, hideg vízű medencébe vetik maguk: csobbanás, fogvacogva abban dideregnek. Aztán remegő léptekkel igyekeznek vissza, de most másik, fűtöttebb kabinba.

Ott még áhítatosabb a csend, szinte imádságos-néma, csupán a gőzfúvóka szörtyög az elé tömött levendulakötegen át. Kusza lámpafényben forró

rá, hacsak nem előzőleg a város térképét bújva konkrét keresésébe indul. Érdekessége, hogy nincs homlokzati tornya. Gótikus építésű hajója, s a templomban található orgona sok látogatót vonz. Utóbbi 1633-ban Woeckerl bécsi orgonakészítő építette, s közismerten az ország, sőt Európa legrégebbi orgonája. Ma is működik, érdekes módon nem a különféle korok orgonazenei műveire alkalmas, hanem a korai barokk és az azt megelőző régi zenék interpretálására – kiválóan. Túlélte az 1676-os tűzvészt, s a II. világháborús bombázást is, melynek során a templom fele romba dőlt.

Érdeemes a homlokzat alatt lévő festett verssort magunkba vésni:

Nem a hang,	Nem a kiáltás,
Hanem az imádság,	Hanem a szeretet
Nem a zenei húrok,	Énekel
Hanem a szív,	Istennek!!!

A Szent Mihály templom Sopron ősi temploma, a város legmagasabb pontján áll. A mai épületet a 13. század elején kezdték építeni román stílusban, azonban a hosszan eltartott építkezés miatt gótikussá formálódott. Felszentelésénél állítólag Mátyás király is részt vett. A Szent Mihály templom merész arányaival a Budavári Mátyás-templom után Magyarország második legjelentősebb gótikus alkotása.

A kedves turistának ajánlani tudom még a Nepomuki Szent János-kápolna megtekintését, s amennyiben ideje is engedi a szentmisén való részvételt. A kis kápolna a Villa sor és a Várasi út kereszteződésénél áll 1899 óta. Kedves kis barokk kápolna, építése 1764-ben az Előkapuban a Tűztorony mellett kezdődött. Az új Városháza alapozásánál azonban felszínre kerültek a római kori Scarbantia jelentős szoboremlékei. A feltárási munkák veszélyeztették a kis kápolna létét, a város nagyon bölcs döntése alapján minden egyes téglát, fafaragványt, képet, megszámoztak és a kis kápolnát a mai helyére felépítették, eredeti formájában. A kápolna ívesen előredomborodó homlokzatán olvasható latin szövegből informálódhatunk az építés és az átépítés időpontjáról.

Az új miserend vasárnap 17 órakor kezdődik. A „telház” kb. 50 ülő, s mintegy 30 állóhelyet biztosít. Az évközi 4. vasárnap részt vehettünk a László atya által vezetett szentmisén. A mai élet, gyermekszülő–Krisztus kapcsolatát taglalta. Életszerű hasonlatokkal, nagy szeretettel prédikálva a híveknek. A szentmise végén még mosolyra fakasztó viccel örvendeztette meg a hallgatóságot.

Ennyi látnivaló, élmény után biztos jól esik a szállásra visszaérve vacsoránk elköltése. S az esti imánkban hálát adhatunk Istennek az eltelt nap sok örömeért.

Úti élményeit lejegyezte Reviczky Éva

ködgomoly: bőrt perzsel, tüdőt éget, tompul az agy. Nyirok csurog, saját levében fő a test, alatta verítékpatak. Pokol! S micsoda ádáz küzdelem a gőzfelhő-démonnal eme kies bugyrában!

Szemközt egy hölgy macival babrál. A szauna-érzést fokozandó váratlanul levegőért ziláló, csupa lucok társához fordul:

– Tartsd a markod, jóslást ne várj, csak mézet csurgatok! Alaposan dörzsöld be magad, arcod s mindened, így ni!

– Köszö. Nem kár ezért a drága finomságért?

– Bolondozol? Megérdemeljük, ennyi kis kényeztetés tán nekünk is jár! Ápoljuk, méregtelenítsük, hadd tisztuljon, szépüljön, frissüljön a testünk.

... – És a lelkünk? – nyöszörgöm zsidbadtan álom és ébrenlét színes félhomályán.

Saját hangomra rázkódom fel, no és hogy fázok a lassan ellepő hópaplan alatt.

Miként tisztulni-szépülni vágyó gyermek tenné, pirospozsgás orcámra tenyérszerű hivat dörzsölök. Reszketősen megborzongok: - Brr. Kesztyűt húzok, indulok. Csizmám alatt friss hó ropog-csikorog.

Bősz méltósággal varjú lépdél tőlem, látszólag céltalan szárnyra kap, s rekedt hangon az éles levegőbe kiált: – Kár, kár.

Kényelmes, almaillatú szobámra gondolok, s háttam a duruzsoló kályhának vetem. Meg jut eszembe fűtetlen, tömjénfüst lengte templom, jeges szentelt víz, kereszt, lobogó mécs, hamvasztott barka, s por.

Hipp-hopp nőtt fátolyfoszlányba rejtezik a narancsos napkorong: erőtlen fény vadóc rózsabokron, majd fagyba dermedt csipkebogyók lángjában aludni ég.

Ágak-bogok zörrenő árnyából a jámbor mosolyú telihold kél, s háztetőről háztetőre lépve körbejár. Alant farkas vonít, sakál nyüszít, kivert kutya szűköl az égre, ám pirkadatra vad mind kezesre szelődül.

Metsző szél süvít, csípősen arcon vág, visszafelé tol a puha pustolás lágy ölébe. Fejem földnek szegem, daccal feszülök neki, szaporázom ólomnehéz lépteim. Sietek.

De kihez, de hová?

Dr. Milbik József

Mértékesség, mértéktelenség

KOCSIS FÜLÖP PÜSPÖK ELŐADÁSA A SZENT JÓZSEF GIMNÁZIUMBAN

Abőjti időre való felkészülésünk jegyében 2012. február 7-én Fülöp püspök atya a helyes mértékről tartott előadást a gimnázium dísztermében. Az előadás vezérfonala a helyes mérték volt, s nem a mértéktelenség, mert – ahogy a püspök atya fogalmazott –, jóban szeret a jóról beszélni, ami irányt ad, támaszt nyújt, vezet, termékenyíti a gondolatainkat, mint a rosszról, amit alapvetően kerülni kell. Az alábbiakban az előadásból emelnék ki néhány gondolatot.

A helyes mérték maga a művészet. Fordítva is igaz: a művészet maga a helyes mérték. A legpontosabb, a legtökéletesebb mérték. Akkor jelenik meg a művészet egy alkotásban, amikor annak minden részlete a legpontosabban ki van dolgozva, a legprecízebben illeszkedik minden részlete annak teljességéhez. Az, amit közölni akar, az átadandó üzenet a műalkotáson keresztül a legtökéletesebb legyen. Nem az az igazi nagy hegedűművész, aki olyan virtuóz, hogy hihetetlenül gyorsan tudja pakolgatni az ujjait. Attól ő még nem biztos, hogy művész. Lehet, hogy nagyon érti a technikáját a hangszer kezelésének, de nem biztos, hogy az emberi lelket úgy megérinti, mint egy zseniális zeneszerző, aki megírt egy hegedűversenyt. Ez az igazság, hogy a helyes mértéket kell megtalálni minden alkotásunkban, nemcsak a művészetre igaz, hanem minden emberi tevékenységünkre érvényes. S, jóllehet, mi nem vagyunk valamennyien zseniális művészek, mégis arra kell törekednünk, hogy az, amit csinálunk, a lehető legközelebb legyen a tökéleteshez. A helyes mérték mindig a tökéleteshez való minél közelebbi eredmény.

A helyes mérték ellentéte a túlzás, a nem helyes, a rossz mérték. A túlzás mindig rossz. S, itt szoktuk elvéteni: sok mindennel véthetünk a helyes mérték ellen. Három dolog van azonban, amiben nem lehet túlozni: a három isteni erény. Ebben nincs túlzás. Az összes emberi tevékenységünkben lehet túlzásba esni, de nem lehet eltúlozni a hitet, a reményt és a szeretetet. Azért, mert isteni erények, az Istennek a magatartása vagy tulajdonsága. E hárommal Istenhez kötődünk. Nem lehet azt mondani, hogy „hiszek, de túlzásba viszem a hitet”. Nem lehet túlzásba vinni a hitet. Mint ahogy nem lehet vakmerően reménykedni. A vakmerő reménység nem a reménység eltúlzása, hanem helytelen gyakorlása. A vakmerő reménykedés azért téves, mert magamban re-

mélek. Tehát az irány a helytelen. A kapaszkodó, a támaszkodó pontja helytelen. Az Istenben remélni kell, és nem lehet túlzásba vinni, hogy „annyira azért ne remélj a jó Istenben”. Ilyen nincs. A szereetről: nem lehet túlságosan szeretni. Lehet – hamis indokkal becsapva magamat – rosszul szeretni (pl. elkényeztetni valakit), de nem lehet túlzásba vinni.

Beszéljünk inkább azokról, amiket viszont el lehet túlozni. Talán meglepő, de az imádsággal kezdem. Igen, túlzásba lehet vinni az imádságot. Azért is meglepő, mert általában nem ez a fő irány, hogy hű de sokat imádkozunk. Ennek ellenére van, amikor túlzásba esünk az imádságban. Általában a nagy lelki buzgóság idején szoktunk túlzásba esni. Főleg a friss megtérőknél tapasztalható ez. Fiataloknál, akik rájönnek egy csodálatos fölfedezéssel, hogy az Isten szeret, az Isten megnyitja az életet, az Isten olyan erőt ad, amit eddig nem tapasztaltak meg. Tehát ez a megtérés élmény arra készíttet, hogy más nem lehet fontos, csak a lelki dolgok. Azért beszélek erről, hogy ez veszélyes, mert a túlzásba vitt ima visszacsap, belefáradunk, megcsömörlünk, és végül el is marad. A helyes mértéket meg kell tartani a lelki dolgokban is. A túlzás mögött mindig a kísértő van, amely túl akar hajtani, hogy „csak csináld, csak csináld, csak csináld...”, nem vesszük észre, hogy esetleg már hiúság vezet, hogy közben lenézünk másokat, s ezzel a túlzással éri el a kísértő, hogy aztán a nagy magasságból lepottyanjunk. Helyes mértéket kell megtalálni az imádságban. Az Egyház tudja a helyes mértéket. Érdemes követni. Igaz, általában alatta vagyunk, tudom, de ezt a helyes mértéket érdemes iránynak venni. Hozzáteszem: különbözőek vagyunk, természetesen. Tehát egy szerzetes, egy pap, egy püspök a szertartásokat teljességében veszi, amin csak lehet, ott van. Nos, egy sok gyerekes szülő, egy vizsgára készülő diák, vagy más elfoglaltságokkal terhelt ember nem tud minden szertartáson ott lenni, mint amennyin szeretne. De az irányadó mégis az legyen. Ez az Egyház imádsága, s ha ez ad irányt az én lelkületemnek – lehet, hogy nem tudok elmenni –, de hogyha fáj, hogy nem tudok elmenni, kicsit ott vagyok, a lelkemnek egy része ott van. Ez a fontos, hogy ez a lelkület vezessen engem. Tehát odafigyelek az Egyház imádságára (és nagyon jó lenne ott lenni), de józanul föl kell mérni, hogy ugyanakkor enni kell adnom a gyermeknek, vagy munkámat el kell látnom, stb. De ha

már fáj, hogy nem tudok ott lenni, akkor már lélekben ott vagyok. Nehogy ezt kiforgassa valaki, s vasárnap azzal tölti el a napját, amivel szeretné, és közben azt mondja, hogy „fáj, de úgy ott lennénk”, s ezzel teljesítette a vasárnapi liturgia kötelezettségét.

Túlzásba lehet esni a böjt terén. Aki szokott böjtölni, odaadón tud böjtölni, az ismeri azt az érdekes érzést, amely voltaképp egy egészen egyszerű pszichikai jelenség, hogy a kiüresedett testben a lélek egyfajta eufórikus állapotba kerül. Ilyenkor ez egy csodálatos dolog, s az ember ezt szeretné tartani, s hajtja lelkesen. Nos ez megint a böjtnek a kísértőtől való túlhajszolása, amely óhatatlanul és nyilvánvalóan a bukáshoz vezet, és az az eredménye, hogy akkor hagyjuk el teljesen. Tehát a böjtnek a helyes mértéke: akkor lehet igazán böjtről beszélni, hogyha a helyes mérték vezet ebben is. Amikor a böjtnek nem találom el a helyes mértékét, akkor óhatatlanul teljesítményszerűvé válik. Akkor lesz az Istennek való odaadásomnak a jele, hogyha az Istenhez kötődik. Tehát minden egyes lemondásomban megjelenik, ott van, kimondva-kimondatlanul az Isten iránti szeretetemet. Ha úgy böjtölök, hogy ez nincsen ott, akkor nagyon gyorsan kevélyé, gőgösé válok, másokat megvetek, a mértéktelen böjt hibájába esek.

A harmadik dolog a jó cselekedet. Éppen úgy el lehet túlozni a jó cselekedetet, mint az imádságot és

a böjtöt. Éppen akkor visz engem félre, ha teljesítményszerűvé válik. Hogyha észreveszem, hogy „most jót cselekszem”. Ezért nem tartom helyesnek azt a törekvést, vagy lelki hozzáállást, hogy a böjtöt be lehet cserélni jó cselekedetre. Föl lehet-e állítani erre egy táblázatot? Nem tudom, hogy föl lehet-e állítani, de ha el kezdem számolni a jó cselekedeteket, hogy „ez kettő, vagy három volt, na még valamit csinállok”, ha tehát el kezdem számolni, alapvetően teljesítménnyé válik. „Ne tudja a jobb kéz, hogy mit cselekszik a bal”: úgy cselekedjél jót, hogy azt észre sem vedd. Ilyen lehetőségünk nagyon sokszor van, és akkor van a helyén, ha a természetes szeretetemből fakad. Az édesanya észreveszi-e, számon tartja-e, hogy reggel enni adott a gyermekének? Természetesen nem tartja számon, ha gondoskodik a gyermekéről, a férjéről. Amikor igaz, tiszta, őszinte szeretet van bennünk, akkor nem vesszük észre, hogy mikor cselekszünk jót a másikkal.

Mértéktelenséget csak a jó dolgokban lehet elkövetni, mert a rossz dolog az rossz: abban semmit sem szabad engedni. A tetteimben tehát törekedni kell a helyes mértékre, azért, hogy azt művészi szintre emeljem. Ez azért csodálatos, mert lehet, hogy nem mindenki zseniális művész, de mindenki meg van hívva a lelki élet művészetére. Istenhez való közelségünket, a Hozzá való közelítést tudjuk elérni, ha törekszünk a lelki élet tökéletességére.

Lejegyezte Záborszky László

Keresztény szókincs nyelvvizsgán?

Budapest, Pécs, Szeged, Gödöllő és Nyíregyháza mellett 2012-től a debreceni Szent József Gimnázium és Kollégium és a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona – együttműködve a Debreceni Református Hittudományi Egyetemmel – is bekapcsolódik nyelv-tanárai révén abba a nyelvvizsgáztatói programba, amely a diákok számára lehetőséget teremt egyházi nyelvből a keresztény kultúrkörből tehető kétnyelvű, háromszintű államilag elismert szaknyelvi nyelvvizsga megszerzésére angol és német, valamint olasz nyelvből. Az ország felsőoktatási intéz-

ményei mellett Debrecenben e két gimnázium is bekapcsolódik ebbe a vizsgáztatói képzésbe a gödöllői líceum után.

A Theolingua nyelvvizsga államilag akkreditált vizsgatípus, amelynek bemutatására 2012. február 8-án került sor a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési Központ és a Debreceni Nyelviskola által megrendezett Nyelvi Nap keretében, melynek célja a nyelvvizsgák megismertetése volt. Az ebben az esztendőben öt éves évfordulóját ünneplő Theolinguat, a rendezvény egyik meghívott előadója mutatta be, dr. Kelemenné Farkas Márta a Károli Gáspár Református Egyetem Idegen Nyelvi Lektorátusának vezetője.

Gáti Magdolna

A Szent Anna Székesegyház hirdetései

Nagybőjtben pénteki napokon este ¼ 6-kor keresztúti ajtatosságot végzünk a Székesegyházban, várjuk a testvéreket. 2012. február 25-én az esti misében katekumenek kiválasztása.

2012. március 24-én szombaton délelőtt 10 órakor gyermekek részére keresztút végzése a templomban, várjuk a felnőtteket is.

2012. március 25-én este 19.15-kor a Székesegyházban Mindszenty-émlékestet tartunk, születésének 120. évfordulója alkalmából. Közreműködik: Erdélyi Márta. Köszöntőt mond: Orosz Lőrinc.

2012. március 28-án az esti ünnepi szentmisében ad hálaát Orosz Lőrinc főesperes prépost-plébános 70. életévé, pappá szentelése 40. évfordulója és itteni szolgálata 21. éve alkalmából. Igét hirdet Bosák Nándor püspök atya. Erre a hálaadásra szeretettel hívom a testvéreket.

Virágvasárnap de. 10 óra barkaszentelés, körmenet és passió.

Nagyböjti lelkigyakorlatunk az idén nagyhétfőn kezdődik az esti mise keretében; nagykedden és nagyszerdán ugyancsak az esti misében folytatódik. Tartja: Palánki Ferenc egri segédpüspök. Végezzük el a húsvéti szentgyónásunkat!

Nagycsütörtökön de. 10 órakor krizmaszentelési mise. Este 6 órakor az utolsó vacsora emlékmiséje, majd ezt követően 19–22 óráig virrasztás.

Nagypénteken este keresztút, 6 órakor passióéneklés és szertartás.

Nagyszombaton este 20 órakor vigília szertartás és körmenet a Szent Anna utcában.

2012. április 12-én este 6 órakor szülői értekezlet. Az elsőáldozásra készülő gyermekek szüleit várjuk a 7-es terembe.

2012. május 13-án de. 10 órakor elsőáldozás a Székesegyházban.

Szerk.

Lelkigyakorlatok, kurzusok a Kármelben

VÉDNÖK: DR. UDVARDY GYÖRGY PÉCSI MEGYÉSPÜSPÖK

– Március 9–11.

Lelkigyakorlat Szabó Kristóf kármelita atya vezetésével: „Egyszerre az égben és a földön” – Avilai Szent Terézia alapításainak (életének) tanulságai: a hétköznapi lelkisége – hit a gyakorlatban?

– **Március 16–18.** „Gyógyító beszélgetés tanítása” – Kurzusvezető: Binderné Berkecz Mária családterapeuta, mediátor. – Hogyan változtathatjuk kapcsolatainkat örömteli kapcsolattá? A gyógyító beszélgetéssel hogyan segíthetünk másoknak?

– **Április 13–15.** „Házának népe, legelőjének nyája...” – Keresztény mivoltunk hétköznapi problémái. Kurzusvezető: dr. Hörcsik Edit pszichiáter. – Hogyan értelmezem, és hogyan tudom életté váltani a bibliai szimbólumokat? Mit jelent számomra az Istenhez tartozás?

– **Április 27–29.** „Logoterápia a segítő kapcsolatban” – Kurzusvezető: Jung Csilla pszichológus. – Mi a logoterápia? Mit jelent az emberi élet értelme? Mit mond a szenvedés értelméről? Hogyan használhatjuk ezt a módszert a segítő kapcsolatban?

– **Május 11–13.** Lelkigyakorlat Prof. Dr. Kránitz Mihály atya vezetésével: „Mária, az Egyház anyja. A Boldogságos Szűz jelenléte a hívő és a közösség életében.”

Június 17–24. Bevezetés a szemlélődő imába és életmódba – Jálics Ferenc jezsuita atya tanítása alapján. Lelkigyakorlat-vezető: Tariska Eszter, aki „a Mester segédjeként” többször együtt adott lelkigyakorlatot Jálics atyával.

Jelentkezés és bővebb információ a www.karmelita.hu honlapon vagy levélben: Sarutlan Kármelita Nővérek 7396 Magyarszék, Kármelita Kolostor (Üzenetrögzítő: 72/581-460)

Szerk.